

Studiu EY: Crește interesul pentru proiecte de investiții straine în Europa, după scaderea din 2020

În Europa, turbulențele și incertitudinile cauzate de pandemia COVID-19 au avut drept consecință o scădere cu 13% a investițiilor straine directe (ISD) în 2020. Cu toate acestea, potrivit studiului anual EY Europe Attractiveness Survey, 40% dintre respondenți planuiesc să-și stabilească sau să-și extindă operațiunile în Europa în următoarele 12 luni, comparativ cu 27% la începutul pandemiei COVID-19.

Studiul EY are la bază o cercetare calitativă derulată în martie și aprilie 2021, la care au participat 500 de factori de decizie internaționali, reprezentând companii provenind dintr-o serie de sectoare de activitate și cu sediul în toată lumea, de la IMM-uri la multinaționale, precum și o analiză cantitativă a proiectelor ISD anunțate în Europa în 2020.

Conform studiului, Franța, Regatul Unit și Germania sunt considerate pentru prima dată, aproape la egalitate, drept principalele destinații pentru investiții în Europa. Aceste țări au atras 985, 975 și, respectiv, 930 de proiecte ISD, pe fondul unei scaderi mai puțin accentuate a investițiilor în Germania, comparativ cu Franța și Regatul Unit, ca urmare a pandemiei provocate de COVID-19.

România se menține pe locul 18 în rândul celor 51 de țări de pe continentul european, cu 57 de proiecte ISD înregistrate în 2020 față de 78 înregistrate în 2019, marcând o scădere de 27% (comparativ cu media europeană de 16%). Cea mai mare scădere a numărului de proiecte a fost înregistrată de Ungaria (-54%), iar țările cu cele mai mari creșteri au fost Elveția (25%), Finlanda (23%) și Suedia (19%).

„Transformare digitală. Sustenabilitate. Sprijin guvernamental. Acestea sunt elemente cheie în atragerea investitorilor străini în 2021. Europa se pregătește de o nouă etapă, a redresării economice, iar țările UE au la dispoziție instrumente cheie, precum Planul de Redresare și Reziliența, care pun în centru tranziția digitală și reforma climatică”, considera **Bogdan Ion** (foto), *Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale*.

Ingrediente esențiale pentru investitori

Studiul scoate în evidență patru factori cheie pentru decizia investitorilor privind locul investiției:

1. **Abilitățile:** Noul rol al tehnologiei aparut ca urmare a pandemiei provocate de COVID-19 (în experiența clientului, în linii de producție și activități administrative cu un grad mai mare de automatizare și în mediile de

lucru „figitale” – fizice și digitale) face ca reînnoirea bazei de abilitați digitale a Europei să reprezinte un imperativ. În ceea ce privește factorii importanți în alegerea locului investiției, 82% dintre respondenți au indicat disponibilitatea unei forțe de muncă cu abilitați tehnologice, în timp ce 75% au menționat existența unui plan de lansare a tehnologiei 5G în țara respectivă.

2. **Sustenabilitatea:** Sustenabilitatea ecologică va influența deciziile investitorilor privind locul investiției, 90% dintre respondenți menționând că acest aspect este important pentru strategia lor de investiții, în timp ce 85% consideră deja că Europa este un lider în domeniul protecției mediului.

3. **Stimulentele:** Investitorii străini au remarcat că planurile de revenire naționale și europene vizează transformarea profundă și pe termen lung a economiilor și societăților. Companiile se așteaptă și ca guvernele să ofere stimulente economice pe termen scurt și să sprijine repornirea economiei europene.

4. **Simplificarea fiscală:** Stabilitatea, transparența și armonizarea fiscală sunt cruciale, deoarece operatorii economici din Europa se confruntă cu o furtună perfectă a schimbărilor agreate și a unor provocări care se prefigurează la orizont. De exemplu, uniformizarea cotelor impozitului pe profit va avea un impact asupra strategiilor de alegere a locului de investiție, la fel ca noile reglementări și taxe pentru activitățile digitale și în domeniul protecției mediului, care urmează să fie stabilite.

Calea spre revenire și analiza sectoarelor de activitate

Studiul a constatat că există câteva riscuri pe termen scurt și lung în ceea ce privește atractivitatea Europei. Pe termen scurt, revenirea economică pe fondul campaniei de vaccinare are putea să se clatine, dacă apar noi tulpini de COVID-19 care să impună revenirea la măsurile de distanțare socială. Pe termen lung, companiile sunt preocupate de protecționismul și incertitudinea politicilor comerciale și tarifare, care constituie o amenințare mai mare pentru atractivitatea Europei acum față de 2020. De asemenea, amplul program de stimulare a economiei Statelor Unite ar putea să deterneze o parte din investițiile străine directe din Europa.

În același timp, rămâne de văzut impactul Mecanismului de redresare și reziliență al Uniunii Europene, îndeaproape armonizat cu prioritățile Comisiei Europene privind tranziția verde și tranziția digitală, care va pune la dispoziție împrumuturi și granturi în valoare de 672,5 miliarde de dolari pentru a ajuta la redresarea statelor membre. Cu toate acestea, respondenții doresc ca guvernele să definească totodată un traseu clar și rapid pentru redeschiderea durabilă și în siguranță a vieții publice și a activităților comerciale, precum și să asigure un sprijin pe termen lung pentru redresarea economiilor europene.

Perturbarea lanțurilor de aprovizionare, restricțiile de circulație, măsurile de carantină la nivel național și cererea incertă au făcut ca investițiile străine directe în producție să scadă cu 22% în 2020 față de 2019. O creștere accentuată a investițiilor în logistica din partea comercianților online cu amanuntul a supracompensat declinul semnificativ din serviciile logistice industriale. Se înregistrează o scădere puternică a tendințelor de reorganizare majoră a lanțurilor de aprovizionare existente în momentul apariției pandemiei COVID-19. Doar 20% dintre companii consideră că, pe termen scurt, trebuie să își mute operațiunile fie înapoi în țările de origine, fie în vecinătatea acestora, față de 83% anul trecut. Investițiile străine directe în bioștiințe s-au majorat cu 62%, acesta fiind singurul sector important care a înregistrat o majorare a investițiilor străine, în contextul în care companiile s-au mișcat rapid pentru a satisface explozia cererii de vaccinuri, tratamente și echipamente individuale de protecție pentru combaterea pandemiei.

Pe mai departe, statele europene trebuie să răspundă modificărilor aparute în prioritățile operatorilor economici. Pentru liderii de companii, infrastructura și abilitățile digitale, precum și o agendă solidă privind sustenabilitatea, care să țină cont de impactul pozitiv al noilor proiecte asupra mediului, sunt esențiale în alegerea destinației investițiilor. Iar proiecte există. Într-o cercetare recentă derulată pentru Fundația Europeană pentru Clima (ECF),

EY a identificat, de exemplu, 1.000 de proiecte „verzi” pregatite pentru demarare, care ar putea crea trei milioane de locuri de munca, adica aproape un sfert din numarul celor pierdute din cauza pandemiei.

Ediția locala - *EY Attractiveness Survey Romania*, derulata pe un eșantion de 100 de investitori din 20 de țari, care analizeaza atractivitatea țarii noastre din punctul de vedere al investițiilor straine directe, se va lansa pe 16 iunie 2021.